



Seniorhøjskolen Odense

Program for Foråret 2024



Fruens Bøge, foto Inger Bartholin

**Seniorhus Odense
Toldbodgade 5
5000 Odense C**

www.seniorhøjskolen odense.dk

Seniorhøjskolen Odense.

Seniorhøjskolen Odense startede som Seniorhøjskolen NØ med stiftende generalforsamling den 18. november 2008. Bestyrelsen består af 5 medlemmer plus 2 suppleanter.

I starten holdt Seniorhøjskolen til i Kulturhuset i Vollsmose, men flyttede i januar 2013 til Seniorhuset, Toldbodgade 5, 5000 Odense C og skiftede derfor navn til Seniorhøjskolen Odense.

Seniorhøjskolens formål er at give folkeoplysende voksenundervisning for 50-årige og derover. Dette sker gennem samfundsaktuelle eller oplysende foredrag og aktiviteter. Hertil kommer samvær i form af samtale og sang, værdier, som højskolen sætter højt, og som er en vigtig del af hvert forløb.

Seniorhøjskolen er en daghøjskole fra kl. 10.00 – 15.00, enkelte gange dog til kl. 15.30. Vi mødes 8-9 gange om året og bestræber os på at behandle et sammenhængende tema hele dagen. Som hovedregel er der lagt vægt på den mere teoretiske del af emnet/temaet om formiddagen, og hvis det er muligt, belyses temaet med en kunstnerisk vinkel om eftermiddagen.

Vi tillægger det sociale samvær og fællesskabet stor værdi, hvorfor vi både spiser frokost (kl.12.00–13.00) og holder 2x15 min. kaffepauser sammen.

Seniorhøjskolens økonomiske fundament hviler dels på medlemsbetaling dels på tilskud fra Odense Kommune i henhold til aftenskoleloven.

De år, hvor der er interesse for det, arrangeres der - mod betaling - enten en studietur med bus, en fællestur i egne biler eller et kort kursus på en højskole.

Her findes alle oplysninger om Seniorhøjskolen: www.seniorhøjskolenodense.dk

Ved generelle spørgsmål vedrørende Seniorhøjskolen Odense sendes en mail til seniorhojskoleniodense@gmail.com (husk o’et i højskolen i vores e-mail) eller ring til Inger Bartholin, tlf. 31361520

Indholdsfortegnelse:

Dato	Tema/emne	Side
10. januar	Danmarks fremtid.	
	Hvordan sikres demokratiets fremtid?	4
	Et klima i forandring.	5
07. februar	Det gode liv.	
	Hvad er det at være sig selv?	6
	Livet er det bedste, vi har.	7
06. marts	Carl Nielsen.	
	Carl Niensens liv og musik.	8
	En vildfugl i dansk kunst.	9
	Generalforsamling.	9
03. april	Hvad er kunst?	
	Rindalismen, kampen mod kultureliten.	10
	Tid til sang og sange til tiden.	11

Medlemskab for foråret 2024 beløber sig til

- 520 kr. Deltagelse i 4 temadage, uden frokost men med 2 x kaffe/brød.
- 770 kr. Deltagelse i 4 temadage med frokost inkl. 1 øl/vand og 2 x kaffe/ brød.

Medlemskab for foråret 2024 betales senest den 18. december 2023

Nuv. medlemmer har fortrinsret. Nye er velkomne, hvis der er plads.

Betaling til foreningens konto i Arbejdernes Landsbank:

Reg.nr. 5389 konto nr. 0000515181.

Evt. afbud bedes altid sendt til seniorhojskoleniodense@gmail.com

(Bemærk, at der skrives o og ikke ø i "hojskolenniodense" i e-mailadressen.)

Hvis der er plads på en temadag, er ikke-medlemmer også meget velkomne.

Kontakt os senest mandagen før temadagen og forhør jer via

seniorhojskoleniodense@gmail.com, om der er plads (husk o i "hojskolen")

Endagsbetaling er 275 kr. for 2 foredrag, frokost, 1 øl/ vand, 2x kaffe med brød

Beløbet skal indbetales til foreningens konto. Ved afbud mindre end 2 dage før temadagen refunderes beløbet ikke. Husk at påføre navn og temadag.

Hvis der ikke er givet anden besked, afholdes temadagene i salen i Seniorhuset, Toldbodgade 5, 5000 Odense C. Der holdes frokostpause fra 12.00 – 13.00.

Tema: Danmarks Fremtid

Onsdag d. 10. januar

Kl. 10.00 - 12.00

Hvordan sikres demokratiets fundament i fremtiden?

Ved. Professor Peter Munk Christiansen



Status og betragtninger om hvordan vi kan sikre demokratiets fremtid.

Murens fald i 1989 gav anledning til stor optimisme på vegne af det liberale demokrati. Og med god grund. Mange nye lande meldte sig under demokratiets faner. Her, mere end 30 år efter, har vi set større og mindre demokratiske tilbageslag i mange lande. Rusland og Kina er oplagte eksempler på de større tilbageslag, men heller ikke Danmark går fri af pres på de demokratiske institutioner.

Foredraget falder i tre dele.

- En kort diskussion om hvad demokrati er, samt nogle forsøg på at nuancere demokratibegrebet.
- Et internationalt udkig. Hvordan har demokratier spredt sig historisk, og hvor er der problemer i dag?
- Mens det danske demokrati har mange styrker og klarer sig godt i internationale sammenligninger, er der også områder, hvor demokratiet kunne stå stærkere. Det gælder den lave tillid til politikerne, de lukkede beslutningsprocesser i forbindelse med den administrative beslutningsforberedelse samt den meget store ulighed i forskellige interessers adgang til at påvirke den politiske dagsorden og de politiske beslutningers indhold.

Temaet om Danmarks fremtid fortsætter

Kl. 13.00 - 15.00

”Et klima i forandring. Hvad kan vi forvente vil ske?”

Ved Professor Sebastian Mernild



Det er utvetydigt, at menneskelig indflydelse har opvarmet klimasystemet, og at udbredte og hastige klimaforandringer har fundet sted. Den globale overfladetemperatur var 1,09° C højere i 2011–2020 end 1850–1900, hvor menneskeskabte årsager har ændret overfladetemperaturen med 1,07° C.

Hvert af de sidste fire årtier har været varmere end noget foregående årti siden 1850, især 2023 har talt sit tydelige sprog. For hver halve grad den globale opvarmning stiger yderligere, vil der være stigninger i temperaturekstremer, intensitet af kraftig nedbør og alvorlig tørke.

Mernild vil give en indflyvning til de klimaforandringer, vi har set over tid, men også komme ind på, hvad vi forventeligt vil se af forandringer i årtierne der kommer.



Kl. 15.00 – 15.30: Nye sange fra Højskolesangbogen med videoklip.

Tema: ”Det gode liv”

Onsdag d. 7. februar

Kl. 10.00 – 12.00

”Hvad er det at være sig selv,
og hvordan bliver man det?”



Ved cand. mag i filosofi og dansk, adjunkt Bjørn Rabjerg.

” Livet er en rejse, hvor man er undervejs til sig selv”, siger Kierkegaard, som levede fra 1813 til 1855.



Med dette mener han, at **selvet** ikke er noget, vi er nået frem til, men noget vi er på vej imod, i hvert fald hvis vi tager livets opgave alvorligt. Vi vågner ikke op en dag og er pludselig blevet os selv, men livet går alligevel ud på at nå dertil.

Omvendt hævder professor Løgstrup, som levede fra 1905 til 1981, at **selvet** er noget, der kun dukker op 'bagom ryggen' på os.

Nogle gange er vi os selv, andre gange ikke, og det er ikke noget, vi selv kan mestre.



Vores to største danske tænkere er således meget uenige, men begge er imidlertid enige om, at det **at blive sig selv** er afgørende for vores liv.

I foredraget vil Bjørn Rabjerg få begge synspunkter til at give mening, så vi kan forholde os til de to filosofers tanker ud fra vores egne erfaringer.

Temaet om Det gode liv fortsætter.

Kl. 13.00 – 15.00

”Livet er det bedste, vi har.”

**Ved højskoleforstander
Mads Rykind- Eriksen,
Rødding Højskole**



Eksistensfilosofiske efterklange.

"At livet det er livet værd, på trods af tvivl og stort besvær, på trods af det, der smerter" synger vi med Jens Rosendal.

Det er en af de sange, der har en eksistentiel efterklang. En efterklang er i musikalsk forstand den lyd, der bliver hængende i et rum, efter at den originale kilde er blevet tavs.

På samme måde har livet sine efterklange, og det er ofte her, de væsentligste tanker bundfælder sig.



Mads Rykind-Eriksen har sammen med sin kone, Anja været forstander for Rødding Højskole i 17 år. Han fortæller om efterklange, der har haft betydning for ham selv præsenteret igennem en række sange, som vi skal synge i fællesskab.

Rødding Højskole

Tema ”Carl Nielsen”

Onsdag den 6. marts

Kl. 10.00 – 12.00

”Carl Niensens liv og musik”

Ved mag. art i musikvidenskab Leif
Baltzersen



Carl Nielsen blev født i et fattigt landarbejderhjem ved Nørre Lyndelse, syd for Odense. Han havde 11 søskende, hvoraf flere døde ganske unge. Faderen var maler og tjente lidt ekstra som landsbymusikant. Han lod undertiden Carl spille med på sin egen violin, når han var ude at spille til folkedans.



Vi kender faktisk allesammen Carl Nielsen – også selvom vi ikke ved det, for sange, som for eksempel ”Jens Vejmand”, ”Solen er så rød, mor”, ”Jeg ved en lærkerede” og ”Spurven sidder stum bag kvist” har melodi af Carl Nielsen, og de er jo blevet folkeeje.

Men Carl Nielsen komponerede også meget andet, herunder seks symfonier, solokoncerter og operaerne ”Maskerade” og ”Saul og David”.

Hans tonesprog har en forbløffende stor spændvidde lige fra det enkle og folkelige i sangene til det komplekse og modernistiske i nogle af de symfoniske værker.



Mag.art. Leif V.S. Baltzersen fortæller om Carl Nielsen og hans pragtfulde musik og om hans vej fra en landsby på Fyn til hovedstaden, hvor han med tiden blev en af landets mest kendte og indflydelsesrige komponister.

Temaet om Carl Nielsen fortsætter.

Kl. 13.00 - 15.00

”En vildfugl i dansk kunst”

Ved foredragsholder, lærer,
forfatter Dorte Smedegaard.



En fortælleforestilling om maleren og forfatteren Emilie Demant Hatt, som var Carl Niensens ungdomskæreste og... om hendes eventyrlige og stormfulde liv. Emilie Demant Hatt (1873 – 1958) blev født i Selde på Salling og senere uddannet ved Kunstakademiet i København. Allerede i 1903 havde hun sin første udstilling på Charlottenborg.

Som maler og skribent blev hun stærkt påvirket af sin kærlighed til tre forskellige mænd: komponisten Carl Nielsen, som fængslede den purunge Emilie gennem musikken, samernes første forfatter Johan Turi, som gennem sin fortællekunst åbenbarede Laplands sjæl for hende og kulturgeografen Gudmund Hatt, som blev hendes ægtefælle gennem 47 år, og som hun rejste meget sammen med, altid medbringende sin tegneblok.



Emilies kunstneriske løbebane ændrede sig fra at være naturalistisk til moderne ekspressionistisk og dybt original. Efter hendes sidste udstilling på Charlottenborg i 1949 advarede en anmelder mod at glemme en så særpræget kunstner, som han poetisk kaldte ”En vildfugl, der flakser over dansk kunst.”

Dorte Smedegaards fortælling veksler imellem fortælling, billeder og fællessange af Carl Nielsen og musik, som han tilegnede Emilie.

Kl. 15.00: Generalforsamling

Tema ”Hvad er kunst?”

Onsdag den 3. april

Kl. 10.00 – 12.00



”Rindalismen, kampen mod kultureliten og velfærdsstaten”

Ved cand. mag, forfatter, folketingsmedlem Alex Ahrendtsen.

Peter Rindal var en fredsommelig og jævn hr. hvem som helst. Han var indehaver af Danmarks ældste amagerhylde og havde porcelænsjuleplatter fra Bing & Grøndahl på den afsyrede egetræsreol. Men i 1965 trådte han ud af anonymiteten og ind i debatten om velfærdsstaten og dens fremtid, da han stillede nogle få, kætterske spørgsmål: Hvad var meningen med moderne kunst? Hvorfor skulle dens udøvere leve på statens regning? Og hvorfor skulle han betale til dem over skattebilletten, når han personligt mente, at Tuborg manden, set mod hans øjne, var det absolutte højdepunkt i dansk malerkunst?

Gennem mere end et halvt århundrede har Peter Rindal lagt navn til en af efterkrigstidens mest forkætrede ”ismer”, den såkaldte rindalisme. Men hvem var manden bag ismen? Hvordan kunne en lagerforvalter fra Kolding forårsage en blæst, som varer ved et halvt århundrede senere? Hvad var det i hans liv, der kastede ham ind i kampen mod kultureliten og velfærdsstaten? Var han en kunsthadende samfundsomstyrter? Eller var han symbol på noget langt vigtigere, som vi først kan forstå i dag, nu hvor velfærdsstaten er blevet så altomsluttende, at kun de værste profetier fra 1965 slår til?



Med adgang til unikke arkivalier har forfatter og folketingsmedlem for Dansk Folkeparti Alex Ahrendtsen sat sig for at besvare mysteriet om Peter Rindal. Resultatet er blevet en mangefacetteret og meget overraskende biografi om et komplekst menneske, der var rundet af en uddøende dansk almuekultur, og som med lige dele nysgerrighed og stridslyst gik op imod tidsånden.

Temaet kunst fortsætter
Kl. 13.00 – 15.00

”Tid til sang og sange til tiden”

Ved musikpædagog, komponist Erik Sommer.



Erik Sommer er uddannet musikpædagog fra Det kgl. Musikkonservatorie og var i 16 år ansat som lektor i musik ved Nr. Nissum Seminarium og inden da højskolelærer på hhv. Silkeborg Højskole og Danebod Højskole igennem i alt 12 år. Fra 2005 til 2010 var han forstander på Senior Højskolen i Nørre Nissum. Til alt det kan desuden føjes en organistuddannelse.



Erik Sommer er en meget efterspurgt foredragsholder med fortælling og sang, instruktør ved korstævner for både voksne og børn og underviser på kurser for musiklærere.

Erik Sommer har en omfattende komponistvirksomhed bag sig med mange sange og salmemelodier til både voksne og børn. Heraf er en del blevet optaget i højskolesangbogen og den nye salmebog. Hans mest kendte er nok ”Du som har tændt millioner af stjerner,” bl.a. sunget ved prins Henriks bisættelse

Vi skal høre og synge os igennem et højskoleforedrag med fortælling og sang. Der bliver sunget fra Højskolesangbogen om året, ja om hele livet, om fællesskab, naturen, historien, kunsten og om liv og tro.

Højskolesangbogen er historie og poesi med en samling værdifulde beskrivelser af, hvad der er væsentligt, og hvad der har værdi for os som mennesker. Og som Erik Sommer siger:

”Ved at høre noget sammen, kommer vi til at høre sammen.”



**God
Sommer!**

**Tak for forårssemesteret 2024.
Udlevering af ”Efteråret 2024”.**

Bestyrelsen foråret 2024



Inger Bartholin, formand og redaktør.
Rughøjvænget 6A, 5250 Odense SV
Tlf. 3136 1520
e-mail: ingerbartholin@gmail.com



Lars Knudsen, næstformand og kasserer.
Torvegade 28 2.tv, 4200 Slagelse
Tlf. 2011 2902
e-mail: larsknudsen01@gmail.com



Lene Vinde Foged, sekretær og marketingsansvarlig.
Prins Valdemars Vej 17, 5000 Odense C
Tlf. 2991 7421
e-mail: lenevindefoged@gmail.com



Erik Birk Madsen, informationsformidler, it-ansvarlig.
Timianvej 4, 5270 Odense N
Tlf. 3131 0085
e-mail: erikbirkmadsen@gmail.com



Carl Ole Christensen, informationsformidler, it-ansvarlig
Rugårdsvej 528, 5210 Odense NV
Tlf. 2625 4448
e-mail: carlolle@tvkorup.dk

Suppleanter:

Grethe Bech, aktiv i bestyrelsesarbejdet. grethe.bech@mail.tele.dk, tlf. 2165 5592

Kirsten Danvad, aktiv i bestyrelsesarbejdet, danvad123@gmail.com tlf. 4011 4619